

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2005-740-0019
Dok.: AKJ40099

Besvarelse af spørgsmål nr. 5 af 21. april 2005 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Sagsomkostninger, retshjælp og fri proces) (L 132).

Spørgsmål nr. 5:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 20. april 2005 fra Hanne Christensen, København Ø, jf. L 132 – bilag 8.”

Svar:

Justitsministeriet har forstået henvendelsen fra Hanne Christensen således, at Hanne Christensen navnlig kritiserer anvendelsen af reglerne om sagsomkostninger i tilfælde, hvor en retssag er blevet afvist, fordi sagsøgeren ikke har efterkommet et pålæg om at lade sagen udføre ved advokat, jf. retsplejelovens § 259.

Efter retsplejeloven er udgangspunktet, at en part frit kan vælge, om parten ønsker at føre retssagen selv eller med bistand fra en advokat, jf. retsplejelovens § 259, stk. 1. Efter retsplejelovens § 259, stk. 2, kan retten dog pålægge en part at lade en retssag udføre af en advokat, såfremt retten ikke finder det muligt at behandle sagen på forsvarlig måde, uden at parten har sådan bistand. Adgangen til at give et sådant såkaldt advokatpålæg er begrænset til tilfælde, hvor retten ikke finder det muligt at behandle sagen på forsvarlig måde, hvis parten ikke er repræsenteret af en advokat. Efterkommes et advokatpålæg ikke, anses parten for udeblevet, jf. retsplejelovens § 259, stk. 3, 1. pkt. Heraf følger, at hvis sagsøgeren ikke efterkommer et advokatpålæg, afvises sagen, jf. retsplejelovens § 360, stk. 1, og § 362. En afvisning indebærer, at retten ikke tager stilling til sagens realitet. Afvisningen hindrer ikke, at sagen med bistand fra en advokat anlægges igen.

Med hensyn til fastsættelse af sagsomkostninger fremgår det af forslaget til retsplejelovens § 312, stk. 4 (lovforslagets § 1, nr. 8) - der i overensstemmelse med Retsplejerådets forslag i betænkning nr. 1436/2004 om reform af den civile retspleje III (Adgang til domstolene) viderefører den gældende regel i retsplejelovens § 313 - at når sagen i det hele afvises, betragtes den med hensyn til sagsomkostninger som tabt af sagsøgeren. Dette indebærer, at sagsøgeren som ud-

gangspunkt skal betale sagsomkostninger til sagsøgte, jf. forslaget til retsplejelovens § 312, stk. 1 (lovforslagets § 1, nr. 8), der svarer til den gældende regel i retsplejelovens § 312, stk. 1. Retten kan dog, hvis der foreligger særlige grunde, helt eller delvis fritage for betaling af sagsomkostninger, jf. forslaget til retsplejelovens § 312, stk. 2 (lovforslagets § 1, nr. 8).

Efter Justitsministeriets opfattelse bør disse principper for fastsættelse af sagsomkostninger som hidtil også anvendes i tilfælde, hvor en sag er blevet afvist på grund af sagsøgerens manglende opfyldelse af et advokatpålæg. Det bemærkes i den forbindelse, at reglerne om fri proces giver mulighed for, at en part, der opfylder betingelserne herfor, kan få bevilget advokatbistand fra det offentlige til at føre en retssag, jf. herved lovforslagets § 1, nr. 9 (forslag til retsplejelovens kapitel 31). Endvidere indeholder retsplejelovens § 259, stk. 3, 2. pkt. (som ikke foreslås ændret), en særlig regel om advokatbeskikkelse i tilfælde, hvor retten har givet et advokatpålæg.